

[A. C. Meyer.]

paa denne Side af Sagen. Jeg vil imidlertid ikke nægte, at for et Land vil i det lange Løb disse Millioner blive fuldt ud indvundet, hvis man virkelig kan ædrueliggøre Landet, som Lovforslaget tilsigter, og Tallet vil derfor ikke kunne være skræmmende for mig, thi sikkert er det jo, at Spiritusdrikning forøger ikke et Folks saa lidt som et Individets Velstand; hvor man kan afskaffe Spiritusvanerne, dør vil man gøre de økonomiske Forhold bedre. I Beretninger fra Forbudslande foreligger der ogsaa adskilligt, som kan tyde paa, at man dør har været inde paa den rette Vej.

Vanskeligheden stikker navnlig i, at man her lovgiver paa et Omraade, hvor det er betydeligt sværere at lovgive for en By, en Storby, end for et Landdistrikt. Tager man f. Eks. vort eget Land og tænker sig en almindelig Landsafstemning om Spiritusforbud og Forbud mod Produktion og Indførsel o. s. v., vil det være ganske klart, at Vanskelighederne er langt, langt større for København, end de vil være for en vestjydsk Landsby, og dette kommer man i Sandhed til at regne med, thi man har i de Forenede Stater, hvor man har gennemført fuldstændigt Forbud i alle Stater, set det Tilfælde, at f. Eks. i en By som New York er der Overtrædelser i Titusindvis. Man kan ikke komme dem til Livs, det bliver et uoverkommeligt Arbejde for Politiautoriteterne, og hvor man ikke kan opretholde Loven, virker den imod sin Hensigt. Giver man Love for et Folk, skal Lovene respekteres, og kan man ikke give Love, der bliver respekteret, bør man ikke lovgive. Omgaaelse af Loven, Brud paa Loven avler en slet offentlig Moral, og denne slette offentlige Moral har desværre gjort sig gældende i mange Henseender, hvor Landsafstemninger er anvendt. Her i Landet har vi allerede været inde paa den kommunale Afstemning, altsaa været inde paa en Art Lokalforbud, og man kan, det er givet, ikke andet end anerkende, at der har været mangfoldige Tilfælde, hvor der i en Kommune, som tidligere var vaad, og hvor Befolkningen, Ungdommen navnlig, ødelagdes, er opnaaet Resultater i Retning af at gøre denne Kommune ædruelig til stor Glæde og Ære baade for Beboerne og for Kommunen som saadan, og jeg vil naturligvis erkende, at denne Form for Lovgivning kan være heldig, og at Forbudet, hvor Befolkningen har taget Sagen i sin Haand, og man har kunnet gennemføre Kommunalforbud, har virket efter sin Hensigt i de fleste Tilfælde. Men hvis man vil gaa saa

vidt som nu her i Lovforslaget, saaledes at de sognekommunale Afstemninger, idet de gaar op i Amtsafstemningerne, bliver skubbet til Side, den enkelte Sognekommunes Ret bliver skubbet ud til Fordel for det fælles Hele, saa kan man maaske nok i nogen Grad have Ret til at tale om, at der gøres et Brud paa den kommunale Selvstændighed, og i hvert Tilfælde, vil man ind paa dette — det var mit Standpunkt i Ædrueligheds-kommissionen —, saa bør man gøre det sværere. Ærede Medlemmer vil maaske mene, at dette er den forkerte Vej at gaa, men jeg vover at sige, at efter min Mening er dette den eneste rigtige Vej: det skal blive sværere at gennemføre Forbudet, fordi man ved at gøre det sværere vil gøre det sikrere. Læge Hindhede, der var Medlem af Kommissionen, siger selv noget lignende. Han siger: man maa hellere faa Forbudet 10 Aar for sent end en Dag for tidligt. Han ængstes ved Tanken om, at man skulde gennemføre et Forbud ved, at f. Eks. 25 pCt. af Vælgerne i en Kommune forlanger Afstemning. Han ængstes derved, fordi han mener, at dette vil betyde, at Lidenskabene kommer til at afgøre Sagen; der skal en rolig og sikker Overvejelse til, og naar man ikke er lidenskabsløs i Overvejelsen af slige Spørgsmaal, saa løber man Panden mod Muren. Jeg er af den samme Mening: at det bør være sværere, fordi man derigennem gør Vejen sikrere. Jeg stiller mig ikke som en ubetinget Modstander af en Fortsættelse, en Udvidelse af det kommunale Forbud, men jeg ønsker kun Sikkerhed, den videst mulige Sikkerhed, hvis der skal være Tale om en Udvidelse af Forbudet: Det samme gælder, hvor der er Tale om Amtsforbud. Kvalificeret Majoritet burde være det mindste, man maatte forlange her, thi med en kvalificeret Majoritet har man dog Grund til at tro, at Stemningen er ægte. Man kunde jo næsten, hvis man vilde gaa saa vidt, sige, at Hindhede kunde have nogen Ret, naar han mener, at der burde være specielle Afstemninger, en for Mænd og en for Kvinder; og navnlig Mændenes Afstemning vilde han tillægge Betydning, fordi han mener, at Kvinderne mere vil lade sig lede af Følelser i denne Sag — og unægtelig ogsaa have Grund dertil. Jeg tror nu ikke, dette vilde være nogen praktisk Vej, men jeg tror, det vilde være det bedste, hvis man roligt og overlæggende indanker saadanne Spørgsmaal for Vælgernes Domstol, men kræver en større Majoritet for Afgørelsen og da tager Resultatet, som det kommer, og prøver sig frem; skulde det saa i Løbet af fem Aar vise sig — hvad ogsaa Lovforslaget